

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - - - \$6.00
Za pol leta - - - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

TELEFON: Chelsea 3-3878

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 12, 1933. — SREDA, 12. APRILA 1933

TELEFON: Chelsea 3-3878

VOLUME XL. — LETNIK XL.

KRALJ ALEKSANDER VZTRAJA NA SVOJEM STALIŠČU

SKORO VSI VODITELJI OPONCIJE SO V JEČI; JUGOSLOVANSKA POLICIJA TERORIZIRA LJUDSTVO

Napetost v Jugoslaviji od dne do dne narašča.

Kralj Aleksander je baje slabega zdravja. — Ni kjer v Jugoslaviji ni nobenega pomembnejšega politika. — Izmed arretiranih politikov je imel le Perner priliko, da se je zagovarjal. — Policija preiskuje stanovanja.

DUNAJ, Avstrija, 11. aprila. — Potniki, ki prihajajo iz Jugoslavije prinašajo poročila o političnem zatiranju in policijskem terorizmu, kot še nikdar poprej.

Kraljeva diktatura je poslala v ječe vse glavne nasprotnike njegove vlade.

Kot kaže, vlada po celi Jugoslaviji velika napetost in vlada ni v majhni zadregi, ker so mornarji na bojnih ladjah v Dubrovniku in Kotoru dvignili vstajo. Domači nemiri naraščajo in celo Srbi so se v nekaterih ozirih pridružili upornim Hrvatom in Macedoncem v svoji zahtevi po izprenembi vlade saj toliko, da bi bile zopet vpeljane volitve.

Kot se poroča, je kralj Aleksander slabega zdravja. Vendar pa se trdno drži svoje politike strogega zatiranja in prihajajo celo vesti, da hoče prisiliti katoliške Hrvate, da sprejmejo v svojih časopisih srbsko abecedo.

Vsi politični voditelji se nahajajo v zaporih in vlada je s svojimi aretacijami nastopala tako strogo, da ni v nobenem kraju kraljevine nobenega pomembnejšega politika.

Vlada ni dovolila vstop v Jugoslavijo angleškim poslancema Ben Rigley in Noel Buxton, dasi je jugoslovanski konzul v Londonu viziral njuna potna lista. Poslanec Buxton je podpisal odprto pismo, ki je bilo objavljeno jeseni in ki je protestiralo proti diktaturi kralja Aleksandra.

V zaporih se nahajajo naslednji vodilni jugoslovanski politiki:

Dr. Vladimir Maček, hrvatski narodni voditelj, ki se nahaja v kaznilnici Glavnjači v Beogradu; dr. Anton Korošec, katoliški duhovnik in slovenski voditelj, ki je interniran v Vrnskački Banji; Mehmed Štaho, bosanski voditelj, ki se nahaja v ječi v Sarajevu; Anton Trumbić, hrvatski voditelj, katerega imenujejo očeta jugoslovanske države in ki je pod strogo stražo na svojem domu v Zagrebu.

Drugi hrvatski voditelj Ivan Perner je v zapori v Mitrovici, kakor tudi srbski voditelj Pragolup Jovanović; voditelj bosanskih Hrvatov Jurij Šutej je v ječi v Sarajevu; Bariša Smoljan, voditelj hercegovskih Hrvatov je zaprt v Mostaru; Josip Berkovič, voditelj dalmatinskih Hrvatov se nahaja v ječi v Splitu.

Vsi ti zastopniki naroda vzivajo med ljudstvom velik ugled in nad seboj nimajo druge krivde, kot bi jo označili v drugih državah postavna opozicija proti vladni.

Vlada je pričela zapirati voditelje, ko je dr. Maček javno pozival narod, da zahteva novo ustavo in narodno edinstvo.

Nobeden izmed teh, razen Pernerja, ni imel pričnosti, da bi se zagovarjal pred kako oblastjo in bodo vsled tega ostali v zaporih za nedoločen čas.

Potniki tudi prinašajo poročila o krutem nastopu policije v Jugoslaviji. Posebno po Hrvatskem orožnik neprestano preiskujejo hiše in so mnogim kmetom celo pobili živino.

(Gornje poročilo prihaja z Dunaja ter ga je objavil newyorški dnevnik "Sun". Vesti, prihajajoče z Dunaja, ki slike položaj v naši stari domovini, so še že večkrat izkazale kot zelo pretirane ali pa ne resnične. Kot znano, je Dunaj glavni stan hrvatskih separatistov, ki so pravcočasno pobegnili v inozemstvo ter so najbrž od Italije plačani, da spravljajo v svet netočna poročila o razmerah v Jugoslaviji. — Uredništvo.)

Sovjetsko ravnanje z angleškimi inžinirji

MALE DRŽAVE NEZADOVOLJNE

Roosevelt jih ni povabil na posvetovanje. — Državni departmément se izgovarja, da ni dovolj časa razpravljalati z vsemi državami.

Washington, D. C., 11. aprila. — Med malimi državami se je pojaviло razočaranje in velika nevolja, ker jih državni departmément ni povabil na gospodarski razgovor v Washington.

Uradniki državnega departmента pravijo, da ni bil namen vlade,

započeti tako državo. Državni departmément pa pravi, da je do 15.

junija, ko se prične mednarodna gospodarska konferenca v Londonu, premalo časa, da bi bilo mogoče razpravljati z vsemi državami.

Vsled tegor je bilo povabljeni

samo največje trgovske države,

da pošljijo svoje zastopnike. Vlada pa je tudi naznana, da je pričevanje razpravljati z vsako državo potom njenega poslanika v Washingtonu.

Pri vsem tem pa so diplomati nekaterih dežel, ki niso bile povabljeni ozovljene.

Cehoslovaški poslanik Ferdinand Veverka se je zglašil v zunanjem uradu in je vprašal, kdaj bo njegova država poklicana na razgovor.

Nadomestni državni tajnik Moley je rekel, da je vlada vsak čas pripravljena z njim razpravljati glede trgovine in denarnega vprašanja.

Toda poslanik ni bil naprošen, da pošlje v Belo hišo

pomembnejšega zastopnika.

Cehoslovaški poslanik Ferdinand Veverka se je zglašil v zunanjem uradu in je vprašal, kdaj bo njegova država poklicana na razgovor.

Nadomestni državni tajnik Moley je rekel, da je vlada vsak čas pripravljena z njim razpravljati glede trgovine in denarnega vprašanja.

Toda poslanik ni bil naprošen, da pošlje v Belo hišo

pomembnejšega zastopnika.

Ravno tako je v tej zadevi vprašal zunanjim uradu poljski poslanik Stanislav Patek. Razčljenjeni so bili tudi romunski, jugoslovanski in belgijski poslanik, ker niso bili povabljeni na konferenco.

Roosevelt je povabil na posvetovanje samo zastopnike velikih držav celega sveta.

Povabljeni so bili države iz Evrope: Anglija, Francija, Nemčija in Italija; iz Azije: Japonska in Kitajska in Severne Amerike: Mehika in Kanada; iz Južne Amerike: Argentina, Brazilija in Čile.

Roosevelt je povabil na posvetovanje samo zastopnike velikih držav celega sveta.

Povabljeni so bili države iz Ev-

rope: Anglija, Francija, Nemčija in Italija; iz Azije: Japonska in Kitajska in Severne Amerike: Mehika in Kanada; iz Južne Amerike: Argentina, Brazilija in Čile.

Roosevelt je povabil na posvetovanje samo zastopnike velikih držav celega sveta.

Povabljeni so bili države iz Ev-

rope: Anglija, Francija, Nemčija in Italija; iz Azije: Japonska in Kitajska in Severne Amerike: Mehika in Kanada; iz Južne Amerike: Argentina, Brazilija in Čile.

Roosevelt je povabil na posvetovanje samo zastopnike velikih držav celega sveta.

Povabljeni so bili države iz Ev-

rope: Anglija, Francija, Nemčija in Italija; iz Azije: Japonska in Kitajska in Severne Amerike: Mehika in Kanada; iz Južne Amerike: Argentina, Brazilija in Čile.

Roosevelt je povabil na posvetovanje samo zastopnike velikih držav celega sveta.

Povabljeni so bili države iz Ev-

rope: Anglija, Francija, Nemčija in Italija; iz Azije: Japonska in Kitajska in Severne Amerike: Mehika in Kanada; iz Južne Amerike: Argentina, Brazilija in Čile.

Roosevelt je povabil na posvetovanje samo zastopnike velikih držav celega sveta.

Povabljeni so bili države iz Ev-

rope: Anglija, Francija, Nemčija in Italija; iz Azije: Japonska in Kitajska in Severne Amerike: Mehika in Kanada; iz Južne Amerike: Argentina, Brazilija in Čile.

Roosevelt je povabil na posvetovanje samo zastopnike velikih držav celega sveta.

Povabljeni so bili države iz Ev-

rope: Anglija, Francija, Nemčija in Italija; iz Azije: Japonska in Kitajska in Severne Amerike: Mehika in Kanada; iz Južne Amerike: Argentina, Brazilija in Čile.

Roosevelt je povabil na posvetovanje samo zastopnike velikih držav celega sveta.

Povabljeni so bili države iz Ev-

rope: Anglija, Francija, Nemčija in Italija; iz Azije: Japonska in Kitajska in Severne Amerike: Mehika in Kanada; iz Južne Amerike: Argentina, Brazilija in Čile.

Roosevelt je povabil na posvetovanje samo zastopnike velikih držav celega sveta.

Povabljeni so bili države iz Ev-

rope: Anglija, Francija, Nemčija in Italija; iz Azije: Japonska in Kitajska in Severne Amerike: Mehika in Kanada; iz Južne Amerike: Argentina, Brazilija in Čile.

Roosevelt je povabil na posvetovanje samo zastopnike velikih držav celega sveta.

Povabljeni so bili države iz Ev-

rope: Anglija, Francija, Nemčija in Italija; iz Azije: Japonska in Kitajska in Severne Amerike: Mehika in Kanada; iz Južne Amerike: Argentina, Brazilija in Čile.

Roosevelt je povabil na posvetovanje samo zastopnike velikih držav celega sveta.

Povabljeni so bili države iz Ev-

rope: Anglija, Francija, Nemčija in Italija; iz Azije: Japonska in Kitajska in Severne Amerike: Mehika in Kanada; iz Južne Amerike: Argentina, Brazilija in Čile.

Roosevelt je povabil na posvetovanje samo zastopnike velikih držav celega sveta.

Povabljeni so bili države iz Ev-

rope: Anglija, Francija, Nemčija in Italija; iz Azije: Japonska in Kitajska in Severne Amerike: Mehika in Kanada; iz Južne Amerike: Argentina, Brazilija in Čile.

Roosevelt je povabil na posvetovanje samo zastopnike velikih držav celega sveta.

Povabljeni so bili države iz Ev-

rope: Anglija, Francija, Nemčija in Italija; iz Azije: Japonska in Kitajska in Severne Amerike: Mehika in Kanada; iz Južne Amerike: Argentina, Brazilija in Čile.

Roosevelt je povabil na posvetovanje samo zastopnike velikih držav celega sveta.

Povabljeni so bili države iz Ev-

rope: Anglija, Francija, Nemčija in Italija; iz Azije: Japonska in Kitajska in Severne Amerike: Mehika in Kanada; iz Južne Amerike: Argentina, Brazilija in Čile.

Roosevelt je povabil na posvetovanje samo zastopnike velikih držav celega sveta.

Povabljeni so bili države iz Ev-

rope: Anglija, Francija, Nemčija in Italija; iz Azije: Japonska in Kitajska in Severne Amerike: Mehika in Kanada; iz Južne Amerike: Argentina, Brazilija in Čile.

Roosevelt je povabil na posvetovanje samo zastopnike velikih držav celega sveta.

Povabljeni so bili države iz Ev-

rope: Anglija, Francija, Nemčija in Italija; iz Azije: Japonska in Kitajska in Severne Amerike: Mehika in Kanada; iz Južne Amerike: Argentina, Brazilija in Čile.

Roosevelt je povabil na posvetovanje samo zastopnike velikih držav celega sveta.

Povabljeni so bili države iz Ev-

rope: Anglija, Francija, Nemčija in Italija; iz Azije: Japonska in Kitajska in Severne Amerike: Mehika in Kanada; iz Južne Amerike: Argentina, Brazilija in Čile.

Roosevelt je povabil na posvetovanje samo zastopnike velikih držav celega sveta.

Povabljeni so bili države iz Ev-

rope: Anglija, Francija, Nemčija in Italija; iz Azije: Japonska in Kitajska in Severne Amerike: Mehika in Kanada; iz Južne Amerike: Argentina, Brazilija in Čile.

Roosevelt je povabil na posvetovanje samo zastopnike velikih držav celega sveta.

Povabljeni so bili države iz Ev-

rope: Anglija, Francija, Nemčija in Italija; iz Azije: Japonska in Kitajska in Severne Amerike: Mehika in Kanada; iz Južne Amerike: Argentina, Brazilija in Čile.

Roosevelt je povabil na posvetovanje samo zastopnike velikih držav celega sveta.

Povabljeni so bili države iz Ev-

rope: Anglija, Francija, Nemčija in Italija; iz Azije: Japonska in Kitajska in Severne Amerike: Mehika in Kanada; iz Južne Amerike: Argentina, Brazilija in Čile.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

FLAVTIST

Na pomlad je bilo, Komaj so se preve rože prebudiile in plaho pogledale izpod vlažnega preperelega listja, plaho, boječe, kader da ne bi zaupale nestalnemu vremenu. Bukovje je bilo še rjavovijolično, globoko je še spalo. Na solnčni strani je oživila trava, po globokih senah je ležal še sneg — marec se je sklanjal v april, posdajal je roko svojemu magajivemu vremenskemu tovarišu.

Dan je zapiral svoje trdno oči, v dolu se je plazil modrikastosi

vi mrak, zapad je goren v gasnici inči dneva. Žarki, vsi škrlatni in zlati, so poljubljivali golo bukovje, temno smreje s poslednjimi medlimi žarki.

Na smreku je sedel droben ptič, njegov majhni obris se je ostro začrtal na žarečem nebnu. Perotki je malahn povesil, pa zapel pesem, glasno molitev hvalnico Gospodu.

Glasen klicar je bil, z visokim čestim glasom je pričel mehko, otočno melodijo, za hip potnihin in spet nadaljeval začeto pesem. Daleč

na nasprotnem pobočju je dobil odziv — drugega pevca. Nujno petje se je zlivalo v eno samo glasno, čisto pesem, oba sta pricela z visokim hoidip, hoidip, hoidip, za tremutek postala, prešla v nižji hri, hri, hri in končala za mehkim otočnim hoia, hoia, hoia...

Visoka, glasna in čista je bila drozgova pesem v začetku, otočna, nečna, a še vedno tako polna na koncu.

Dan je zasnul za gorami, divji ptelin se je v grapi preletel z glasnim ropotom, taščica je že začigola, pa smuknila v gost grm, na robu pa je drozg vrh smreke še vedno pel in klical mlado noč z otočnim hoia, hoia...

Nekje se je prebudiila sova in zaklicala v temo, pa se mehkim kriji odpula, čez dolino.

Drozg je utihnil, se spustil s smreke in temno zavjetje, se še pokrzel z zategnjnim "dak, dak", pa v taknul glavo pod peruti.

Komaj je nebo zasivel, na vzhodu se je porajala daljina motnih svetloba, že je taščica smuknila čez pot v globel in zapela s čistim "tibili...," in prva pozdravila mladi dan. Vse je bilo še tiko, mrak je še oviral gosto borovje, ko je pričel višje na Slemenu peti divji petelin, prehitel je taščico, pa mi zaspansi ga nismo slišali.

Že dolgo je pela drobna, rdečgrbi ptička, ko je tiko zletel na vrh smreke drozg, par trenutkov tiko sedel, kot bi se hotel spomniti napeva, spet povesil perotki in bistre zapel.

Velik dan je že bil, ko je še vedno budil z zategnjim hoia, hoia, zaspansi, pa jih hodril z visokim "hoi, hoi, hoi..."

Hreščave še so ga prepodile, odletel je na solnčno pobočje in tam iskal hrane.

Kosove velikosti je bil, le suknjico je imel drugačno. Po hrbitu je bil sivo rjav, menda bi dobro oku našlo v tej barvi primes olivne zelenje, grlo, pris in trebuh je imel rumenkasto bel, na grlu trioglate, pa pesih in trebuhu pa podolžnito temnosive pege. Pep in peroti so bile iste barve kot hrbit, močne noge ustvarjene za vztrajno brskanje in kopanje, lahno zapognjen siva bervan klijun označuje pesen — lepo rjava oko pa mirnega soseda.

Na bregu pod grmovjem in borovjem je dobil zbrano veselo družbo tovarisci — ves dan so pobirali semenje, urno in vztrajno skakali pod grmovjem in si iskali hrane. Dobr jem je bil žužek ali ličinka, dobrodošlo vsakovrstno semenje. Na večer, ko se je dan nagnil, so ozivali bregovi v čisti pesmi, drozgi so pozdravili mladi dan s pesmijo, poslovili so se od njega s pesmijo.

Toplo pomladno sonce je vzbudilo v drobnih sreih drozgov ljubezen. Pejskali so si tovarisce, pa si zvili preprosta gnezda. Eden je šel visoko v varno zavjetje drevja, drugi spet se je zadovoljil z nizkim grmovjem, nekatere pa so gnezdzili kar na tleh. Ko so bila svetlo zeleno temnopikasta jajčeca izvaljena, se je pričel oni najjačji naporni vseh ptic in vseh živih bitij sploh — prehrana zaroda. Obilje žuželk in ličink toplo v poletje prehajajoče pomladi je nudilo drozgom bogato pogrujeno mizo, za nje same, kakor tudi za mladiče. Ko se je prvi zarod zaupal mladim krilom, so gnezdzili stari v drugo — drozg odgori vsako leto dva zaroda.

Mrzle jesenske sape so plesale z

DEŽELE VEČNE POMLADI

Vodna površina se težje segreje, a tudi težje ohladi nego kopna površina. To dejstvo ustvarja v dožejah ob morju, zlasti na otokih neko izenačenost, v temperaturi, ki je v zvezi s pomanjkanjem prahu združjujo zelo koristna.

Takšnih klimatičnih rajev, da žel bolj ali manj izrazite večne pomladi je na zemlji dovolj, žal pa so od naših krajev precej oddaljeni. Znan je na pr. angleški otok Wight v Rokavskem prelivu, za katerega bi bilo sicer pretirano trdit, da vlada na njem večna pomlad, vendar je med njegovim milim in zdravih podnebjem sosednjih angleških ter kontinentnih ozemelj razlika kakor dan in noč.

Najsevernejše ozemlje, ki kaže podobne lastnosti, je otok Vancouver ob zapadni obali Kanade. Pokrajina je čisto severnjaška točka, podnebje je milo, zrak izredno čist, tako da bolezni dihal, tuberkuloze in podobni bolezni tam sploh ne poznavajo. Otok je kakor načel ustvarjai za bolnike ter vrste in za živende bolnike, prebivalstvo dosegna povprečno izredno visoko starost.

Med deželami večne pomladi na severni polobli bi bilo imenovati še celo vrsto otokov, zlasti pa zasluži največji izmed kanarskih otokov Tenerife, kjer viada vse tisti isto vreme skoraj brez vsakih razlik. Vihariji, mraz, megla se otočnom znani samo po imenu, posebno ugodno pa je to, da dobiti skoraj vse zemeljske formacije, ki so mogoče. Človek lahko izbere med obnorskimi pokrajini, med globokimi dolinami ali visokimi planinami, ki se dvigajo v višino 3700 m. Tudi v tej srečni deželi so bolezni, ki pobirajo v Evropi vsako leto tisoče in tisoče ljudi, neznane.

Na južni polobli konkurirata s Temerifom in jo deloma prekasa avstralska otoka Tasmanija in Novi Zeland, ki sta tudi neprimereno večja. Zlasti Novi Zeland je dežela, ki jo je narava obdarila z vsemi srečami. Tu se razprostira na sto kilometrov daleč čudovito peščeno obrežje, tam pa dajo obrežja strmo in razigrano v morje, da se človek spomni na dežel fjordov, Norveško. V sredini molijo v nebo mogočni gorski velikani z zasneženimi in zaledelimi vrhovi, v dolinah pa puha iz zemlje vsepravida para in ji izvrajajo vroči vrelci z vsemi zdravilnimi lastnostmi. Človeku ni treba drugega, nego da si izbere v tem raju svojemu temperamentu in svojim potrebam ustrezajoče bivališče. Kako skromna in bedna je v primeru s to večno pomladajo naša pomlad!

Mladi slikar se je hitro odločil. Napisal je pisma baronu de Breulhu, grofu de Mussidan in Gastonovemu očetu ter jim pojasnil svoj načrt.

Ko je končal, je bila že noč. Tisti hip ni mogel ničesar ukreniti, odsel je večerjat v bližnjo restavracijo, potem je pa vrgel pisma v nabiralnik in se vrnil domov, da bi se preoblekel.

Po dolgem razmišljjanju, kakšen družabni položaj bi si prilastil, je sklenil igrati vlogo enega onih postopačev, ki jih srečavamo dan za danem v sumljivih krémah na periferiji mesta, zvečer pa pred gledališči in plesisci.

Obleko je našel med starimi cunjamami. Sukanje odre barve, stare hlače, raztrgane čevlje in staro čepico.

Treba je bilo izpremeniti še obraz in tej nalogi se je posvetil Andre posebno pozornanju.

Ko je bilo vse končano in se je pogledal v ogledalo, je bil s svojo zumanjostjo zadovoljen. Kot vesten umetnik je pa hotel odstraniti nekaj neznačnih nedostatkov, ko je nekdo potkal na vrata.

— Kdo je? — je vprašal Andre.

— Jaz! — je odgovoril drhteč glas, — jaz, Gaston!

Ali more zaupati temu fantu? Zdela se mu je, da lahko. In šel je opreti.

Bil je res Gaston, toda kakšen! Bil je ves prepaden in kar optekal se je.

Omahnil je v naslanjač in vprašal: — Kaj je odšel gospod Andre z doma? Če se ne morem, sem slišal njegov glas.

Andre je bil torz, dobro preoblečen, da ga Gaston ni spoznal. Mladi slikar je bil s tem uspehom zelo zadovoljen.

— Ha, ha! Kaj me ne poznate? — se je zasmehjal. — Le dobro poglejte!

Gaston si ga je od vseh strani ogledal.

— Ah, to ste vi! — je zamrmral končno.

— To je slabo, to se pravi ne, dobro je. Saj ne vem več, kaj govorim.

Bilo je jasno da je moral Gastona doleteti katastrofa. Saj ni bilo mogoče, da bi bil še od zjutraj tako pijan.

— Kaj vam pa je, kaj se je zgodilo? — je vprašal Andre.

— Prihajam, da se poslovim od vas, prijatelj... Po odhodu od vas si poženem nekje kroglo v glavo.

— Kaj ste znoreli?

Gaston se je prijel za glavo.

VAMPIRJI VELEMESTA

Spisal EMILE GABORIAU

R O M A N

98

Roza mu ni ostala dolžna in branila se je tako temeljito, da je Gaston končno pograbil klobuk in odšel, češ, dokler bom živ, nočem več videti Zore ki da ji od sreca rad prepušča vse kar ima od njega, ker je presrečen da se je more tako poceni za vedno odkrižati.

Gastonov odhod je bil Andreu dobrodošel, kajti mladi slikar je mislil, da bo zvedel od dekleta kaj zanimivega o Paulu, kaj ostaneta sama; a to ga je zelo zanimalo, kajti Paula je priševal zdaj med svoje nasprotnike.

Toda njegovo upanje je bilo zamašen. Tudi Roza je bila razjarjena in tako ni mogel nječesar spraviti iz nje.

Ognila je plašč in odšla kmalu za Gastonom.

Andre je pa sedel in jel razmišljati o dogodkih zadnjih ur. Zavedal se je dobro, da ima opraviti z močnimi nasprotniki in da mora biti torej zelo previden. Dłgo je razmišljal, kako bi ušel spremno nastavljeni pašti, slednjem mu je pa šimila v glavo srečna misel.

Pod njegovimi oknimi se je razprostiral velik vrt, pripadajoč zavodu, ki je bil obrnjenski v pročelju na rue Laval. Dvorišče zavoda je ločil od vrta samo sedem čevljev visok zid.

— Zataj bi ne mogel po tej poti pobegniti!

— Lahko se prebolečem tako, — je dejal sam pri sebi, — da me ničče ne bo spoznal, jutri zjutraj pa preplezam zid in se izgubim na rue Laval dočim bodo vuhuni mojih sovražnikov prežali name pred mojimi vratimi.

— Čujte, Gaston, — je dejal sleinjš, — vsem kako reči vas, toda povev Šele ko bova znam. Toda iz nagibov, ki vam jih je bila razlagal, ker bi zasel predaleč, moram priti na ulico, ne da bi šel skozi večna vrata... To ne bo težko, če mi boste hoteli pomagati. Pojdite domov ali kamor hočeš, točno opolnoči pa pozvonite na rue Laval pri vratih hiše št. ... Odpre vam, vi pa vprašajte hišnico karkoli. Paziti boste pa morali, da ostanejo vrata samo pripitja, da bom lahko snuknil z vrta dotične hiše na cesto.

Gaston se je točno držal teh navodil; načrt se je posrečil in mladeniča sta jo nihata že deset minut po polnoči po bulvarju.

Mladi slikar je bil pol nad. Bil je prepričan, da se mu je posrečilo priti na sledopovom, ki so hoteli umičiti njegovo srečo.

XXXII.

Na bulvarju Malesherbes, blizu cerkve sv. Avguština, je stanoval v razkošni hiši markiz de Croisenois.

Tu, v skromnem stanovanju za štiri tisoč frankov, je znal zbrati razvaline nekdajne imovitosti, da bi presleplil vsaj površne opazovalec.

Toda upniki so si podajali kljuko njegovih vrat, toliko jih je bilo. Markiz se je pa zнал spremno izogibati neposrednemu preganjanju.

Stanovanje je bilo najeto na ime njegovega komornika; kočija in konj sta bila formalno kočijaževa. Ta plemič je namreč imel konja in kočijo, čeprav je bil že tako temeljito zavozil svoje gospodarstvo, da često niti belični imel za svečo in je morat hoditi spati v temi.

Markiz de Croisenois je imel dva služabnika: kočijaža in komornika, ki se je spoznal na kuhi tako dobro, da je postal kuhar.

NA DALJEVANJE SLEDI

Ljubiteljem leposlovja!

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjige, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna
"Glas Naroda"

ZAHVALA

Podpisani se tem potom toplo zahvaljujem vsem tistim, ki so tako lepo in veliko doprinesli v bolezni moje žene Marije; jo tolažili v bolezni in obsuli s cvetjem in ljubezni na zadnjem putu v Njen mir.

IVAN BOŠTJANČIĆ

407 W. 18th St.,
New York, N. Y.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Naročite se na Glas Naroda,
največji slovenski dnevnik v

Združenih državah.

JUDITINA PRISEGA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

45

Zelo ginjeni, pa z različnimi čustvi so navzoči poslušali njegove besede. Najbolj med vsemi je bil prevzet grof Erlau. Bil je bolj prestrašen kot pa vesel, kajti, kakor mu je bila Judita oddaljena v svojem siromaštvu, je vendar gojil upanje, da si jo bo mogel enkrat s pridom pridobiti. Zdaj pa je naenkrat postala nečakinja najbogatejšega moža v celem okrožju in se mu je zaradi tega temelj oddaljila. Kako je še mogel, kot rezen arhitekt na te misli, da bi mogla kdaj bogata Judita postati njegova žena?

In njegove oči so žalostno gorele v njene, ko je njej in njenemu stricu voščil srečo. Judita ni vedela, zakaj je tako žalosten in ga sedaj seveda tudi ni mogla vprašati. Toda naenkrat ji pride na misel, da je v skrbih zaradi sestre, ker ni vedel, da bo tudi sestra šla na Borau. In prijenski stric za roko, ga prosi tiho:

— Strie Botho, grof Erlau, je gotovo velikih skrbeh, kaj bo sedaj z njegovo sestro. Ne maram te siliti — toda prosim, ako mu ne bi hotel povedati, da se bo z nami preselila na Borau?

— Seveda, Judita; to sem pozabil.

In ko so vsi izrazili svoje čestitke, se obrne baron Borau k grofu Erlau:

— Moj dragi gospod grof, na vas imam še posebno prošnjo. Borau se, da bi bilo moji nečakinji na Borau zelo dolgočasno in zato sem si dovolil prositi vašo setsro komteso, ki že itak živi pri gospoj Heinovi, da se z Judito preseli na Borau. Pa saj smo bili že dolgo sosedji. Zato vas prosim, da dovolite, da se vaša sestra preseli na Borau.

Seveda se je pri Hansu tudi pojavila skrb, kaj se bo sedaj zgodilo z njegovo sestro. In počutil se je srečnega, da bo od sedaj naprej našla svoj dom na Borau. Toda malo potri pravi:

— Toda tega vendar ne smemo spreteti, gospod baron.

Baron pa se nasmeje in pritisne Felice na svoje prsi.

— O, moje povabilo je že sprevela in mi obljubila, da mi bo pomagala, da bom zopet našel veselje v življenju. Sedaj vas prosim, da name ne prečrtejte najnih računov.

— Do kaj takega tudi nisem opravil, kajti sedaj še nisem v položaju, da bi ji mogel nuditi sraj približno slično življenje. Zelo bi me žalostilo, ako bi se morala ločiti od gospode Heinove in gospode Juute, v kateri družbi se je pocutila tako srečno. Samo ko bi vedel, kako bi mogel poplačati vašo velikodušnost.

— No, za to se vsak dan more najti kaka priložnost. In če mi bo komtesa Felice pomagala, da prinese malo solnea na Borau — potem sem ji jaz mnogo bolj dolžan hvaličnosti, kot pa vi meni, kaj ne, komtesa?

In stari gospod gleda z bolestnimi občutki v krasni Felicin obraz in v njene hvalično žareče sive oči. Spomni se žene, ki jo je tako vroče ljubil in ki je bila Felice tako zelo podobna, žene, katero je tako zaničeval.

— Zelo rad bi vedel, gospod baron, zakaj bi mi vi mogli biti hvalični. Ravno jaz vam moram biti iz vsega sreca hvaličen.

— O tem sedaj ne bomo več govorili. Zdaj bomo zopet sedli, ker vidim, da že prinašajo na mizo.

Medtem ko strežaji prinašajo, se obrne Lutz k Felice in ji reče:

— Nisem misil, da bom deležen tako velikega veselja.

Njegove besede so bile zelo gorke; vprito svoje matere je mogoč takoj govoriti s Felice.

Felice ga radovedno pogleda:

— Ali ste doživeli tako veliko veselje?

Lutz globoko vzihne.

— In to še vprašate? Saj sem vendar slišal, da se boste vi in obe dami preselili na Borau.

To se ji je upal reči, ker je vedel od matere, da njegov oče nima ničesar proti njegovim zvezam s komteso. In da bo mati popolnoma dovršila svoje poslanstvo, o tem je bil prepričan.

In sedaj ni stale med njim in Felice nič drugega kot njena mladost.

Felice nekoliko zardi.

— Oh, ali je to res za vas tako veliko veselje?

Z gorem pogledom jo pogleda.

— Da, zelo veliko veselje; zdaj mi ne bo treba več žakati, da se peljem na Schwarzenberg, da vas vidim.

Hotela mu je pokazati malo nevolj in ko Lutz to opazi, nato reče:

— Tako rad se zabavam z vami in obema damama.

In Felice si misli, da v tem slučaju ne sme biti ozlovilena, pa vendar je občutila nekako razočaranje, da ni govoril samo o njej, tem več tudi o Juditi in teti Ani.

S slastjo zdrave mladosti si Felice poišče jedila, ki so se ji zde najbolj okusna in Lutz ji pri tem pomaga in ji vedno ponuja ter ji polaga na krožnik. Slednjič mu zabraní smeje:

— Vendor se ne bom najedla takoj prvih stvari, kajti zdi se mi, da bo še več dobril stvari.

— O, ali še niste videli jedilnega lista?

— Ne, za to še nisem imela časa, kajti en dogodek je podil druga, kaj pravite k temu, da je Judita nečakinja barona Borau?

Takoj ji ponudi jedilni list in pravi smeje:

— Kaj prijetnejšega se ni moglo zgoditi. Pogosto je bilo zelo dolgočasno na Borau, zdaj pa bodo naenkrat prisile tri gracie.

Felice se smeje ozre na tetu Ano.

— Tetu Ana, gospod Werner nas je ravnokar primerjal s treimi graciejami. Ali se naj takoj v tvojem imenu zahvalim za njegovo uljudnost?

Teta Ana se smeje.

— Za sebe moram ta poklon odkloniti, da bi me štel med gracie.

— Temu moram oporekati, milostljiva gospa. Imate še popolno pravico, da se med nje prištevate, ker imate še vedno mlado ljubkost in svežost, — pravi baron v popolnem prepričanju.

Segavo se zableste oči tete Ani.

— S svojim prihodnjim rojstnim dhem bom prekoračila mejo petdesetih, gospod baron, in onstran petdesetih se gracie več ne gibljojo.

— O, meni pa je bilo rečeno, da se moderne dame sploh več ne storajo.

Zopet se žalivo smeje teta Ana.

— Potem so vam napačno povedali. Moderna dama se ne marve starati, toda ne more se braniti proti neovrgljivemu naravnemu zakonu. Naj še tako hlinijo navidezno mladost — kar naenkrat ne gre več dalje. Vaše besede bi izpremenila samo v toliko, da ostane moderna žena dalje časa močna in gibčena, ker je izgubila božen, da je bila za tridesetini že izrabljena, in ker ima trdno voljo, da se drži mlado kar najdalje mogoče.

Baron dvigne kozarec in ji napije.

Na vsak način ste mi jasen dokaz, da moderna žena ostane da je mlada.

Vsi se čudijo, da je baron tako ljubezniv in zgovoren. Saj je

bil vedno na glasu kot mož, ki se izogiblje in boji ljudi, zdaj pa so vši opazili, kako dober družabnik je, ko je enkrat prisel iz svoje samote zoper med ljudi. Judito je veselilo, da se strie in teta Ana tako dobro razumeta. To veselje izrazi tudi proti grofu Hansu, ki je sedel poleg nje. Toda Hans jo pogleda z nekim posebno potritim pogledom.

— Veseliti bi se mogel, da se je vaše življenje tako lepo obrnilo, milostljiva gospica — toda — žal, se morem samo deloma tegu veseliti.

— Zakaj pa ne popolnom? — ga vpraša Judita. Hans zaduši vdih in pravi tiho:

— Ker ste se mi s tem tako nemudoma oddaljili.

— Toda Borau vendar ni na drugem svetu.

— Ne mislim na prostorno oddaljenost.

Judita takoj razume, zakaj je bil tako potrt. In njene oči mu jasno in odločno zroči v njegove oči.

— Druga, kot prostorna oddaljenost pri nama ni mogoča?

— Ne? V resnicu ne?

— Ako bi o tem samo malo dvomili, bi me vžalostilo.

— Ah — Judita — vedite, da za mene ne bi bilo nič hujšega, kaj vas vžalostiti.

(Dalje prihodnjie.)

KRIZA IN BOLEZEN

DIABLOTIN NI IZUMRL

Američan dr. Ellsworth Huntington je raziskoval zveze med godarskimi razmerami in zadržanjem človeškega organizma ter je prišel na podlagi obsežnih statistik do zaključka, da so nezdravje finančne razmere v kakšni državi še vedno spremljajo zdravstvene motnje v prebivalstvu. Že pred njim pa je trdil Holandec Bolka, da učinkuje svetovni polžaj na obliko telesa v takšni meri, da se spremeni celo rast in postavi kakšnega ljudstva, včasih deželi vlada že dalj časa hudo gospodarska kriza.

Te trditve se dobro krijejo s česti poročili v listih današnjih dni, da se je ta ali oni proces kakšnemu posrednemu bankirju, industrijettu, spremenil v hobeški proces. Mnogo je v takšnih primerih simulansta, mnogo pa je tudi primerov, da vpliv gospodarskih polomov na človekovo duševno in telesno stanje v resnici uničevalno. Izkušnja nas uči, da se telo ne spremeni samo iz notranjih vzrokov, temveč tudi po zunanjimi vplivki. Samo o sebi umevno se nam vidi, da se nam misice pod vplivem televodab in športa utrdijo in da se tako vespoke spremeni. Živalim, ki opravljajo težko delo, postanejo jetra, oljisti in pljuča težja, kar ne spremeni samo razmerja med posameznimi organi, temveč tudi celotni organizem. Tako morejo zunanjim prilike ostaviti svoj pečat tudi v človeku. Dasi je bil diablotin eden najboljših letatev med ptičmi, vendar ni odolel človeški poročnosti in tako je veljal že proti koncu 18. stoletja za izumrl žival.

Britski muzej je edini, ki hrani eksemplar diablotinovega perja. — Sredi 19. stoletja je bila po svetu v testi, da ptice vendar še ni izumrla, a to vesti niso mogli dokazati. Primerke, ki so jih odkrili na dominiki so postavili seveda pod najstrožjo zaščito in upajo, da se bodo razmnožili.

Posebno drastičen je bil v tem pogledu primer, ki se je zgodil v drugi polovici preteklega stoletja v severni Holandski. Tam je vladala več desetletij horda gospodarske krize in ta je učinkovala po Bolkovalih raziskovanjih na ljudstvo tako, da se mu je zmanjšala rast; rekruči iz te pokrajine so bili za dober kos manjši nego iz drugih holandskih pokrajin. Tudi duševna energija ljudstva je zelo popustila, in pretira je nevarnost, da bo populacija degenerirala. Okrog leta 1885. so krizi končno premagali in zgodilo se, da se je nazadnje ljudstvo zpostrel dnevi. Dasi je bil diablotin eden najboljših letatev med ptičmi, vendar ni odolel človeški poročnosti in tako je veljal že proti koncu 18. stoletja za izumrl žival.

Primeri kakršen se je zgodil na severnem Holandskem, pa nas nese, da je človek vedno znal premagati slabе čase in da je vedno znova zrasel preko njih, celo za polnih 13 en.

liko let pozneje pa so vojaške oblasti lahko ugotovile, da so tamnojni rekruti zrasli za povprečno 13 en.

Nič ni torej čudnega, če se s seboj spremeni gospodarski krizo družijo bolzen, telesno zaostajanje in neka vidna demoralizacija ter degeneracija v posameznikih in občinstvu. Primeri kakršen se je zgodil na severnem Holanskem, pa nas nese, da je človek vedno znal premagati slabе čase in da je vedno znova zrasel preko njih, celo za polnih 13 en.

VODNIKOVE KNJIGE

za leto 1934

lahko že sedaj naročite. — Pošljite nam

\$1.

in knjige Vam bodo poslane naravnost na dom.

Naročila sprememba:

"GLAS NARODA"
216 W. 18th Street
New York, N. Y.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIN LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

26. aprila:
Berengaria v Cherbourg
Albert Ballin v Hamburg
Veendam v Boulogne

2. maja:
Bremen v Bremen

3. maja:
Bamburg v Cherbourg

4. maja:
Conte di Savoia v Genoa

5. maja:
Majestic v Cherbourg
Westerland v Havre
Veendam v Boulogne

6. maja:
Latayette v Havre
Vulcania v Trst

10. maja:
Aquitanie v Cherbourg
Deutschland v Cherbourg

12. maja:
Olympic v Havre
Minnewaska v Havre
Rotterdam v Boulogne

13. maja:
Champain v Havre
Rex v Genoa

16. maja:
Leviathan v Cherbourg
Europa v Bremen

17. maja:
Berengraria v Cherbourg
New York v Cherbourg

19. maja:
Statendam v Boulogne
Paris v Havre

20. maja:
Conte Grande v Genoa
Bremen v Bremen
Georgic v Cobh

24. maja:
Manhattan v Havre
Albert Ballin v Cherbourg